

Robov vodnjak, 2014
Božidar Jakac, 1980

Tihomir Pinter

Tihomir Pinter, (r. 1938, Bjelovar) se je po končanem študiju farmacije v Zagrebu specializiral za področje analitike živil, iz česar je tudi doktoriral. S fotografijo se je začel ukvarjati že v srednji šoli, nadaljeval ob študiju in tudi ob redni zaposlitvi v bromatološkem laboratoriju, bolj resno pa po upokojitvi leta 1991. Za dosežke na področju razstavne fotografije mu je Fotozveza Jugoslavije leta 1973 dodelila naslov mojster umetniške fotografije, mednarodna zveza za umetniško fotografijo FIAP pa leta 1975 še naslov Excellence FIAP. Leta 2000 je prejel nagrado Fotografske zveze Slovenije Janez Puhar za življenjsko delo. Leta 1970 se je po preselitvi v Ljubljano včlanil v Foto grupo ŠOLT Ljubljana. Danes je član Foto kluba Ljubljana in Društva likovnih umetnikov Ljubljana. Sodeloval je na 581 skupinskih razstavah doma in v tujini in prejel 175 nagrad in priznanj. Med pomembnejšimi sta sodelovanji na razstavi »150 let fotografije na Slovenskem« leta 1990 v Mestni galeriji Ljubljana in na 6. Trienalu slovenske sodobne umetnosti 2011 v Moderni galeriji Ljubljana (kurator

Charles Esche). Povabljen je bil na razstavo »Magija umetnosti – Slovenska sodobna umetnost 1968–2013, izbor A. Bassin (vila Manin pri Vidmu, Dunaj, Zagreb). Doslej je pripravil 106 samostojnih razstav. Fotografije objavlja v domačih in tujih časopisih, revijah, katalogih in likovnih monografijah. Iz njegovega fotografskega opusa je bilo objavljenih več knjig: Umetnik v ateljeju (Ljubljana, 1984, besedilo A. Bassin), Portreti sodobnih slovenskih književnikov (Ljubljana, 1993, besedilo dr. M. Kmecl), Sodobni slovenski skladateji (Ljubljana, 1997, besedilo F. Križnar), Sto slovenskih glasbenikov (Ljubljana, 2002, besedilo F. Križnar), Portreti slovenskih likovnih umetnikov v Avstriji in Italiji (Celovec, 2003, besedilo dr. D. Globočnik), izbor iz železarskega cikla »Razžarjeni pogled« (Slovenj Gradec, Jesenice, 2006, besedilo I. Lačen-Benedičič, M. Košan), monografija Tihomir Pinter: Trenutki z umetniki (Ljubljana, 2008, besedilo dr. J. Mikuž), Umetniki v ateljeju (Ljubljana, 2008, besedilo A. Bassin) in Atelje in umetniki (Ljubljana, 2012, besedilo A. Bassin).

Razstavo sofinancira:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

HIŠE IN OBRAZI

Tihomir Pinter: izbor iz cikla Stara Ljubljana

september/oktober 2015

galerija
DESSA

Hiše in obrazi

Ko pridemo v kraj, ki ga ne poznamo, si z zanimanjem in radovednostjo ogledujemo njegove značilnosti. Poleg ljudi nam o njem največ povedo njegova urbanizacija, trgi, mostovi in druge arhitekturne stvaritve, med njimi predvsem hiše. Čim bolj mesto spoznavamo in čim dlje v njem živimo, tem manj pozornosti posvečamo njegovim estetskim kvaliteta. Navadimo se na njih, postanejo nam domače in zato vedno manjkrat opažene. Umetniški fotografi, kakršni je Tihomir Pinter – in še nekaj jih je oziroma jih je bilo pri nas – imajo neko posebno lastnost. Svet celo ustvarjalno življenje gledajo kot možen posnetek in ko najdejo v njem celoto ali detajl, ki pritegne njihovo pozornost, nanj prek fotografije osredotočijo tudi naše zanimanje. Zato se pogosto dogaja, da se nam zdi neka arhitektura lepša na fotografiji, kakor v resnici, star zid bolj slikovit, vodoravnice balkonov vznemirljivejše, poševnice streh bolj dinamične, arkadni loki bohotnejši, okna nedostopnejša pogledu v notranjost.

Toda Pinterjeva fotografska radovednost se ne zadovolji samo z izrezi, detajli in celotami, ki bi jih lahko prej ali slej opazil vsakdo. Človeštvo je od nekdaj bolj privlačilo tisto očesu nevidno, tisto onkraj, o čemer pričajo dolgotrajne razprave o skrivnostih skrite strani meseca. Ko hodimo mimo mogočnih, vsaj za ljubljanske zgodovinske in civilizacijske razmere, uličnih pročelij, posebej tistih pod grajskim hribom, se najpogosteje ne zavedamo, kaj je za njimi. Težko, pogosto nemogoče je to

vedeti in videti. Pinterju je večkrat uspelo priti na dvorišča teh stavb in nam pričarati njihovo nenavadno, v smislu de Chiricovega slikarstva kar metafizično privlačnost. Občudujemo lahko dosledno poštenost arhitektov in stavbenikov, ki niso do zadnjega detajla dodelali samo uličnih pročelij, ampak tudi dvoriščna, njihova predvidevanja o nujnosti urejene postavitve vrtov, teras in drugih površin, namenjenih samo stanovalcem. Hiše znotraj mestnega središča so seveda stare, prav leta, celo stoletja in njihova patina jim daje poseben čar, ki ga včasih ne zbrisejo niti bolj ali manj uspešne prenove. Zato je v vsako sled, ki jo ohranjajo Pinterjeve fotografije, vpisano in zarisano življenje stavbe in bivačih v njej.

In prav to krepi vrednost pričujoče razstave. Tihomir Pinter je najbolj znan kot portretist ustvarjalcev na raznih področjih, ki jih ne fotografira v lastnem ateljeju, ampak v njihovem okolju, saj to prispeva bolj verodostojno vzdušje. Mnogi med njimi stanujejo ali imajo svoje delovne prostore prav v hišah, ki jih je v Ljubljani posnel že pred leti ali pa v zadnjem času. Nekateri niso več živi in prav te nekdo, ki jih je kdaj obiskal, ko gre mimo njihovega doma, naveže na njihovo bivanje in ustvarjanje. Zato bom končal zapis z lastno proustovsko izkušnjo: skoraj vedno, kadar grem mimo hiše pri magistratu, se spomnim, da mi je Božidar Jakac ob obisku dal vrečko mandarin, ki jih je dobil osebno od tovariša Tita z Brionov.

Jure Mikuž

Berta Bojetu, 1992
Mestni trg, 2014

Gornji trg, 2013
Milena Morača, 1999

